

Tabor

BOG, NAROD, DOMOVINA!

TEHARJE

TABOR
10-12 • 2002

VSEBINA

Več resnic	145
Dr. Lambert Ehrlich - Primož Slapar	147
Grčarice - Mozelj 2002 - Davorin Žitnik, dr. Boris Kravanja	152
Voščilo k Božiču in Novemu letu	158
Najstrašnejši molk	158
Idi in Filipu v pozdrav - Marija Zupančič	160
Begunstvo - Pavla Lovše Korošec	161
Pokolj družine Jakoba Kukavice - M. Škrbec	166
Marjan Marolt	171
Mnenja in dejstva - dr. Peter Urbanc	172
Spominska proslava na Slovenski Pristavi v Clevelandu - Stanko Vrhovec	173
Pozdravne besede predsednika zveze Milana Zajca - Stanko Vrhovec	175
Spominski dan Memorial day Triglav park - Mari Kolman	177
Spominska proslava pri križu v Midlandu - dr. Peter Urbanc	178
Veliki Osolnik	180
Mozelj (iz govora Mag. Ivana Korošca)	183
Slovesnost v spomin na žrtve pobojev na Teharjah	186
Veliki Šmaren - Franc Doblekar	188
Med nami	189
Odšli so	190
Darovali so	192

*Svobodni sveta
združite se!
Za Boga,
Narod, Domovino!*

Oktober–December 2002 • Ljubljana • Oktober–December 2002

Več resnic

Ob državniški sramoti, da so isti ljudje, ki so tibetanskega verskega in svetnega poglavarja Dalajlamo sprejeli, temu človeku že za hip za tem zasadili nož v hrbet, ko so se prav v slogu cankarjevih hlapcev neskončno opravičevali totalitarnemu režimu v Pekingu in mu zagotavljali, kako Slovenija spoštuje "ozemeljsko celovitost" Ljudske republike Kitajske. To se sliši tako kakor, če bi kdo v nekem drugem času predstavniku teritorialne obrambe zagotavljal ozemeljsko celovitost tedaj že Miloševićeve Jugoslavije. Dalajlamo so sprejeli ljudje, ki trdijo absurdno načelo da "obstaja več resnic."

Potem seveda ni čudno, da se z eno resnico prijateljsko pogovarjajo s predstavnikom okupiranega naroda, z drugo resnico pa se lakajsko opravičujejo okupatorju.

Naša politika, predvsem zunanja ima hrbte iz voska. Noče se zameriti ne na levo, ne na desno in kima in se uslužno smehlja in obljublja na vse strani. Kdaj bomo spet pokončni, kakor smo bili med komunistično revolucijo. Česa se bojimo? Mar nismo za Tibet tudi mi soodgovorni? Mar ni naša zgodovina podobna?

Zato je bil shod v Tivoliju pomemben. Moč nenasilja je večja od argumentov sile. Tibet se "bori" nenasilno. Dalajlama je ohranil smehljaj na obrazu in smehljaj v duši. Kako šokanten je ta smehljaj na obrazu človeka, ki je videl in ve za toliko žalostnih reči. On je ocean modrosti. Njegov obraz je poln vedrine, miru in sočutja.

Dalajlama in njegovi ljudje z najvišjega gorovja na svetu. Ali je to

Poplačana potrpežljivost - Budistični menihi iz Nepala so v Slovenskem etnografskem muzeju ob dalajlamovem obisku naredili mandalo.

dokaz, da se na robnih pogojih kali najbolše, kot je les gorske smreke gostejši in vzdržljivejši. Tak je kozmični zakon narave. Po njem so Tibetanci izmojstrili duhovnost za dosego notranje sreče in miru na način, ki je nam zahodnjakom skoro nepojmljiv.

Ali vemo, kaj se je dogajalo Tibetancem, temu ljudstvu med vršaci Himalaje, potem, ko je Mao Zedong pred petdesetimi leti "nenasilno osvobodil Tibet?" Dežela z najprijaznejšimi smehljaji na svetu, se je znašla pod okupacijo komunistične Kitajske. Z izgovorom, da bodo Tibetance rešili duhovne zaostalosti, so komunisti začeli načrtno, surovo modernizacijo dežele.

Več kot 6000 starodavnih samostanov so spremenili v vojašnice in konjušnice. Mnoge pa so porušili. Požigali so tisoč let stare knjige, mučili in pobijali menihe ter iztrebljali vse, kar je bilo povezano z tibetansko kulturo. Načrtna sterilizacija žensk, zatiranje jezika, gradnja socialističnih projektov, rudnikov in jedrskih smetišč, po drugi strani pa so vzpodbujali naseljevanje Kitajcev na planoti, tako, da so danes Tibetanci manjšina v lastni domovini.

V take razmere je bil izvoljem 14.takrat še dveinpolletni deček., Dalajlama.

Do leta 1959 je vztrajal v Lhasi, v središču Tibeta, po tem pa so postale razmere tako nevzdržne, da je prek himalajskih prelazov, v vojaški uniformi pobegnil v sosednji Nepal in tam ustanovil vlado in versko predstavništvo v izgnanstvu.

Absurdno načelo "več resnic" pri nas, pa se razodeva v dvojni morali tudi, kadar gre za sprejem kakega cerkvenega poglavarja.

Predstavljajmo si samo, kakšen komentar bi brali v slovenskem tisku, ko bi komu prišlo na misel, da bi funkcijo predsednika slovenske republike in ljubljanskega metropolita združili, kakor je to združeno v Tibetu.

Ljubljanski metropolit je obtožen klerikalizma in seganja po državni oblasti že samo, če v kaki svoji pridigi pove, kaj si misli o moralnem stanju v slovenski republiki.

Kdo, ki velja za filozofa, s čisto resno mimiko enači Cerkev z državo, nekdanjo edino dovoljeno partijo s tajno policijo.

Čemu so pravzaprav isti ljudje, tako neznansko občutljivi za vsako javno izpoved Cerkve in v vsakem moralnem opominu, že vidijo seganje po vzvodih oblasti in poskusu restavracije "katoliške države?" Čemu taka nestrpnost?

Pred leti in še danes trdijo nekateri: "Vse kar vodi k zmagi je moralno,"tudi več resnic."

Primož Slapar

Dr. Lambert Ehrlich

Dr. Lambert Ehrlich se je rodil leta 1878 v družini gozdnega posestnika in gostincev v Žabnicah pod sv. Višarji kot najmlajši od osmih bratov. Že starejši brat Martin je bil duhovnik in profesor v celovškem bogoslovju.

Dr. Lambert Ehrlich, rojen v Žabnicah 18. 9. 1878, ustreljen v Ljubljani 26. 5. 1942, po partizanskem atentatorju

Lambert je obiskoval gimnazijo v Celovcu, bogoslovje pa je študiral v Jezuitskem Canisianumu v Innsbrucku, zadnje leto pa v Rimu. Po doktoratu leta 1903 je bil kaplan v Beljaku, nato stolni kaplan v Celovcu, kjer je postal škofov tajnik 1907 do 1919 leta. Med tem je predaval filozofijo in apologetiko v bogoslovju.

Po prvi svetovni je bil Dr. Ehrlich na mirovni konferenci v Parizu kot član in tajnik slovenske skupine v uradni delegaciji nove Kraljevine SHS. (O tem je napisal poročilo "Mirovna konferenca in Jugoslavija" Koledar družbe sv. Mohorja l. 1922, str. 17)

V Parizu je ostal dobri dve leti in napisal več znanstvenih razprav.

Nato je odšel na angleški Oxford in se specializiral za primerjalno veroslovje in apologetiko, pozneje še misiologijo in s tem močno pospešil slovensko misijonsko prizadevanje.

Pri vsem tem delu, ga je škof določil še za duhovnega voditelja vseučiliščnikom.

Vodil je tudi pomoč revnim študentom in bil svetovalec krščansko-socialnim društvom.

Preobilno delo mu je omejevalo njegovo znanstveno delo. Vse pa je podrejal poglavitnemu cilju biti Kristusov duhovnik. Izpričeval ga je predvsem s svetniškim življenjem in v stikih z drugače mislečimi.

Še kot begunec je Lambert sklenil, da se bo poleg duhovniškega in znanstvenega dela trudil tudi za priznanje slovenskih narodnih pravic. Izkušnja je na Gosposvetskem polju pokazala, da narodni odpadnik postane tudi versko mlačen, vse bolj zanemarja verske dolžnosti in končno odpade od vere sam in njegovi naslednji rodovi. Prav zato se je pozneje posvečal še narodnoobrambnemu delu v ožjem in širšem pomenu, v umskem snovanju in vzgojnem delovanju.

Pred I. svetovno vojno je v Celovcu - poleg obilnega dela - še posebej skrbel za slovenska dekleta, zaposlena v nemških družinah in podjetjih.. V Ljubljani je za revne študente 1930. ustanovil Akademsko Vincencijevo konferenco in zgradil Akademski dom sv. Cirila. Poleg dveh, včasih treh študentov, ki so stalno bili gostje pri njegovi mizi, je osebno skrbel tudi za dušni in telesni blagor ubožnih družin na Ljubljanskem gradu in v Gramozni jami. Bljižnji prijatelji so vedeli, da sproti razdaja revežem svoje osebne dohodke, presegajoče skromne gmotne potrebe.

Gozdovi so bili priča ...

Toda dr. Lambert se je zavestno vzdrževal vodilnega udejstvovanja pri političnih in gospodarskih ustanovah. Sprevidel je naj bi se duhovniki čimprej umaknili z izrazito posvetnih področij - da bi se lažje posvečali evangeljskemu poslanstvu in bi laiki razvili čut demokratične odgovornosti za izven cerkvene ustanove in dejavnosti. A narodnopolitična zavzetost ga je zanimala ne le strokovno kot etnologa, temveč jo je pojmoval in učil kot naravno dolžnost vsakega Slovenca.

Komunistična partija je v kraljevini Jugoslaviji razen podtalne-celične združbe uporabljala tudi zapovrstna zakonita društva in se ob strpni oblasti v smislu spreminjajoče se taktike Kominterne udejstvovala pod prikritim vodstvom KP.

Podobno je bilo s predvojnimi komunističnim tiskom. Nezakonita KP je na univerzi poleg skromnega podzemnega tiska (občasno razmnoževanih Rdečih signalov) uporabljala tudi zakoniti tisk. Septembra 1933 je na univerzi začel izhajati tednik Akademski glas. Marca 1936 so ga prepovedali, a septembra ga je že nasledil novi tednik "1551" (letnica izid Trubarjevega katekizma). Tudi revijo Ljubljanski zvon je urednik Juš Kozak odprl vplivu podtalnega vodstva KP, podobno pre-

dano njegov brat Ferdo Kozak "neodvisno" slovensko revijo Sodobnost.

Za časa Aleksandrove diktature se je KP, tedaj v državi močno oslabljena in notranje razklana, usmerila na univerzo ter na kulturne revije in založbe (taktika "kulturnega" boljševisma)

Za protitež tisku KP na univerzi se je Erlichovo študentsko jedro oblikovalo v vodilni uredniški odbor in jeseni 1934 začelo izdajati dvotednik Straža v viharju, ki je leta 1936 postal tednik in je kot tak izhajal redno. Zadnjič še 4. aprila 1941, dva dni pred nemškimi napadom. Tendenske vaje konzorcija istega lista na stanovanju prof. Erlicha so bili kar seminarji o perečih vprašanih takratnega slovenskega in svetovnega časa in prostora. Ko smo takrat omenje marksistične liste in revije pravilno prepoznali ter jih v našem dvotedniku realno označili tako, kot jih je 25 let po vojni potrdil režimski zgodovinar dr. Metod Mikuž, namreč kot "legalni partijski tisk, ki ga je usmerjala partija in se ga posluževala", so nas ihtvo besno napadali.

Nadaljujoč z izročilom, ki ga je začel že v letih pred šest jauarsko diktaturo, je prof. Erlich leto za letom vodil skupine slovenskih študentov iz domovine in slovenskega zamejstva na božjo pot na Svete Višarje nad Kanalsko dolino. Podobno kot je Janez Ev. Krek pred 1. svetovno vojno zbiral slovenske študente na tečaje pri Sv. Joštu nad Kranjem. Za demokratično in krščansko-socialno ureditev zedinjajoče se Slovenije, je Lambert Erlich v desetletju pred 2. svetovno vojno novemu rodu slovenskih študentov z višarskih vrhov odkrival podobo Slovenije kot stičišča treh evropskih kultur, ki so sooblikovale pestri narodni značaj Slovencev. Poudarjal je Slovenijo kot križišče želežnic in cest med zahodno, srednjo in jugovzhodno Evropo ter kot zaokrožen gospodarski prostor v neposrednem zaledju Trsta, ki je bil do 1. svetovne vojne zbirna točka pomorke trgovine za velik del osrednje evropske celine.

Prof. Dr. Erlich je tako s svojim zgodnje-vztrajnim opozarjanjem na zablodo in zlobo marksizma in stalinizma prepričal Komunistični partiji, da bi po razbitju slovenske koalicije na univerzi januarja 1933 zaveladala nad razcepljenimi in nepripravljenimi študentskimi društvi.

Komunisti so se te važne vloge dr. Erlicha takrat zavedali; partijsko vodstvo tudi pozneje ni tega pozabilo. Že od tedaj so ga imeli posebej zaznamovanega.

V soboto 15. julija 2000 je bila na Žalah ponovna postavitev nagrobne plošče na nekdanjem grobu dr. Lamberta Ehrlicha in Viktorja Rojica.

upen, narod popolnoma brez obrambe. Prof. Erlich je tedaj, ko so nekateri predlagali študijski umik v Italijo, dejal: "Mi pa mislimo, da se ne smemo umakniti." In tako se je zgodilo. Erlichovi akademiki so vedeli, za kaj se bore, in je to svojo zavest vsakdo znal posredovati tudi tovarišem na položaju. Od tod tudi veliki uspehi vaških straž in domobrancev. Zato tudi 60% mrtvih Stražarjev

s svojim voditeljem, svetniškim duhovnikom univ. Prof.dr. Lambertom Erlichom na čelu, ki so padali na prednji straži obrambne črte slovenstva in vere.

Stražarji so se vzgajali v "Izbi" ob vsakdnji molitvi rožnega venca ob sedmih zvečer in ob vsakoletnem praznovanju dneva Tomaža Akvinskega 7. marca ter binokostnega ponedeljka še posebej. Udeležba pri vsakdanji maši ni bila obvezna, toda malokdo jo je opuščal. Vsako leto so bile običajne tri dnevne duhovne vaje. Strokovno delo se je vršilo v ožjih krožkih in pri tedniku Straža v viharju, ki je v načelnih člankih objavljaj za široko javnost k važnim vprašanjem izčiščeno mnenje skupine. Že zaposleni ali premožnejši člani so dajali v skupno blagajno mesečno 10%.

Ko so padale na ljubljanskih ulicah pod bratomornimi streli OF številne žrtve, Straža ni dvomila, kje je njeno mesto. Položaj je bil brez-

Grčarice - Mozelj 2002

“Nisi pomislil, da to zlato klasje, ki je bilo pokošeno in povezano v snope, ni umrlo, temveč da bo obrodilo tisočkratno življenje! Pomislil nisi, da nikoli še nobena solza ni bila potočena zastonj, da nikoli nobena kaplja krvi še ni bila prelita zastonj; pomisli nisi, da je smrt mati in da teše nebeški tesar mrtvaško posteljo in zibel obenem.”

(Ivan Cankar: Podobe iz sanj)

V zadnjem času je v Sloveniji vedno več razprav o naši polpretekli zgodovini, posebno v času med drugo svetovno vojno 1941 - 1945 in tudi še po njej. Eni postavljajo zahtevo, da bi to razpravo prepustili stroki - zgodovini - in da bi jo čim manj reševala politika, drugi pa vse glasneje odpirajo vprašanja o nepojasnjenih dogodkih, ki so povezani z državljansko vojno in revolucijo v Sloveniji.

Še danes pogosto slišimo in beremo, da je bila OF ustanovljena 27. aprila 1941 in da pri nas v času druge svetovne vojne ni bilo revolucije. Dejstvo pa je, da je bila 27. aprila 1941 ustanovljena Protiimperialistična fronta za boj proti nemškim, italijanskim in predvsem anglo-ameriškim imperialistom, ki naj bi za svoje cilje hoteli pritegniti jugoslovanske

Koprivica Danilo

Kranjc Milan

Tomažič Drago - Cigo

Junaki - poveljniki v Grčaricah

narode. V tem času je KP poveljevala SZ in priznavala sporazum med nacistično Nemčijo in SZ. To je mnoge neosveščene Slovence pripeljalo do tega, da so z veseljem pričakali in pozdravili prihod nemškega okupatorja na slovensko ozemlje. OF je bila ustanovljena šele 22. junija 1941, ko je Nemčija napadla SZ. Dejstvo pa je tudi, da je KPS brez vednosti IO OF že avgusta 1941 ustanovila Varnostno obveščevalno službo (VOS) za boj proti okupatorju in domačim nasprotnikom OF in KP in da sta bila že septembra 1941 sprejeta Sklep o konstituiranju slovenskega narodnoosvobodilnega odbora in Odlok o zaščiti slovenskega naroda in njegovega gibanja za osvoboditev in združitvev. S tem aktoma je bila OF in s tem tudi KP postavljena za edinega nosilca odpora proti okupatorju in vsakdo, ki bi organiziral odpor proti okupatorju, je bil že v naprej obsojen na smrt. To pa pomeni, da je KP že od vsega začetka hotela vključiti v osvobodilni boj tudi boj za nasilen prevzem oblasti že med okupacijo, torej revolucionarni boj.

Že na začetku okupacije in še pred napadom Nemčije na SZ pa so se na odpor proti okupatorju pripravljale bivše meščanske stranke in skupine aktivnih oficirjev Jugoslovanske vojske v domovini (JVvD- slovenska nacionalna ilegala), ki niso priznavali okupacije Jugoslavije in s tem tudi Slovenije. Do konca leta 1941 so bile ustanovljene posamezne legije. Pripadniki teh legij so se s prisego kralju in vladi – takratni edini legitimni predstavnici Jugoslavije v Londonu – zavezali odporu proti okupatorju. Program tega odporniškega gibanja je med drugim tudi vseboval sklep o ustanovitvi Združene Slovenije v skupni državi Jugoslaviji, kar je bil tudi eden temeljev kasnejšega programa OF. Obe odporniški gibanji sta se razlikovali le v načinu izvajanja tega programa. Meščanske stranke so za čas okupacije zagovarjale kontinuiteto države in reševanje narodnostnih in socialnih vprašanj po končani vojni, OF pa je zagovarjala in izvajala te rešitve že v času okupacije. Te razlike so postajale vse bolj očitne in razdor med obema stranema se je vse bolj poglobljajal. Posebno je ta razdor postal globok po sprejetju obeh že navedenih aktov, ki ju zaradi njihove revolucionarne naravnosti lahko smatramo za začetek globljega razdora med obema gibanjema in tudi za začetek revolucije z vsemi njenimi posledicami. Odnos KPS do Nacionalne ilegale je dovolj jasno pokazal Kardelj, ko je dejal, da je

Nacionalna ilegala "ilegalna kontrarevolucionarna organizacija, ki se skriva za demagoškimi gesli". S tem je Kardelj priznal revolucijo še predno so se na protikomunistični strani pojavili prvi oboroženi oddelki. Revolucijo v Sloveniji priznava tudi dr. Ivan Kristan v svojem prispevku v časopisu Delo (5. aprila in dalje) ko piše: "Posebnost revolucije med NOB 1941-1945 je v tem, da revolucija sama po sebi ni bila cilj NOB, ampak je bila njen sestavni del in rezultat, lahko bi rekli tudi stranski proizvod narodnoosvobodilnega boja zoper okupatorja.". V nadaljevanju prispevka avtor navaja, **da je pri vseh revolucijah spremljajoč pojav tudi nasilje.**

Dogajanja med drugo svetovno vojno 1941-1945 pa jasno kažejo, da je komunistična revolucija na Slovenskem s svojim vsebinskim ciljem prevzeti vso oblast v Sloveniji, za ta svoj cilj do skrajnosti izkoristila borbo proti okupatorju in to borbo podredila revolucionarnemu nasilju.

Prvi organizirani vojaški oddelki Nacionalne ilegale so se na terenu pojavili spomladi 1942. Do tedaj - in še pred nastankom "vaških straž" - na protikomunistični strani še nihče ni segel po orožju, VOS pa je v Sloveniji likvidirala že okoli 1000 Slovencev - svojih idejnih nasprotnikov. Da so bile te likvidacije rezultat revolucionarnega nasilja kaže, da sdo bile med likvidiranimi tudi ženske in celo otroci. Namen tega nasilja je bil uveljavljanje neomajne moči in strahu. Sprva le besedna vojna je vedno bolj preraščala v krvavo obračunavanje. Vrh je doseglo z napadom na centralni četniški odred Jugoslovanske vojske v domovini v Grčaricah ob kapitulaciji Italije v septembru leta 1943. **Z odločilno pomočjo italijanske artilerije** so partizani napadli odred in ga prisilili k predaji.

Pomoč italijanske artilerije dokazuje **sodelovanje partizanov z okupatorjem**, pri čemer je pomembno, da so partizani dovolili celotni italijanski armadi, ki je na ozemlju Slovenije zagrešila veliko vojnih zločinov, prost povratek v Italijo. Ujete vojake, podoficirje in oficirje JVvD so odpeljali v zapore v Kočevje, težke ranjence odreda pa so po predaji ustrelili. V mesecu oktobru 1943 so 21 zapornikov postavili pred sodišče in uprizorili tkvz. Kočevski proces, na katerem so jih 16 obsodili na smrt z ustrelitvijo, 4 na prisilno delo, enega pa so izločili iz postopka. Istočasno so veliko ujetnikov ustrelili takoj po predaji. V "obdobju Grčaric" je bilo tako pobitih skoraj 300 zajetih pripadnikov JVvD. Posebno

težek zločin je likvidacija 14 ranjenih ujetnikov, pripadnikov odreda iz Grčaric, ki so izginili neznano kam (seznam le-teh je dokumentiran). Še istega meseca pa je bilo v "obdobju Turjaka" ubitih še okrog 1000 Slovencev. Tudi to dogajanje kaže na nasilno revolucionarno obdobje.. Dr. Tone Ferenc v svojem prispevku v koledarju Prešernove družbe za leto 1993 piše, "da se je s temi usmrtitvami še bolj poglobilo že tako nepremostljivo nasprotje med narodnoosvobodilnim gibanjem in njego-

vimi nasprotniki in so se tudi okrepili elementi državljanske vojne". Ta ugotovitev potrjuje, da je bil obračun z ujetniki predvsem obračun z idejnimi nasprotniki in njihovo po-

Maša za pobite slovenske četnike v Mozlju 29. 9. 2002.

Dr. Boris Kravanja napoveduje program.

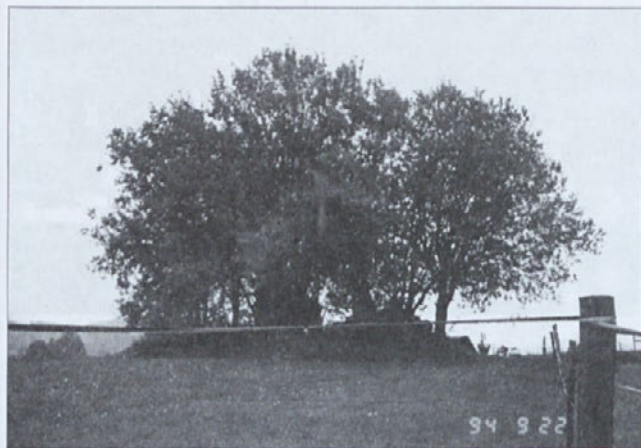
polno iztrebljenje ter da nima nobene zveze z borbo proti okupatorju. Delovanje KP v tem času lahko mirno označimo za **genocid** nad delom slovenskega naroda, likvidacijo odreda JVvD in poboj ranjenih vojnih ujetnikov pa po mednarodni pravni in vojni zakonodaji posledično za **vojni zločin, ki nikoli ne zastara.**

Kočevski proces je bil nasilno **revolucionarno dejanje.** To sledi tudi iz ugotovitev najvidnejših sodnih akterjev procesa, ki so jih napisali v letih 1963 in 1964 v strokovnem glasilu Pravniki. Dr. Anton Kržišnik piše med drugim: "V zgodovini naše **ljudske revolucije** imajo pravniki pomembno mesto in to tako zaradi svojih prizadevanj za izredno visoko stopnjo našega sodstva med narodnoosvobodilnim bojem kot tudi zara-

di njihove množične udeležbe.”(...) “Temelj kazenskega sodstva je bil odlok o zaščiti naroda in njegovega gibanja za osvoboditev in združitvev, ki ga je izdal Slovenski narodnoosvobodilni odbor 16. septembra 1941.” Jernej Stante tožilec na procesu – pa piše: “Mislim, da je prav, da se ob teh dneh spominjamo **naše revolucije**, da posebej poudarimo delo naših pravnikov v času narodnoosvobodilnega boja.”

Revolucionarno naravnost postopkov in obsodb lahko razberemo tudi v samih dokumentih procesa. V obrazložitvi obsodbe je med drugim napisano tudi: “Prave motive in cilje, ki jih zasledujejo (op. obtoženci), lahko izberemo že iz sestava te izdajalske koalicije. Kakor zgoraj omenjeno, tvorijo njeno vodstvo slovenski voditelji bivših strank JNS in JRZ ter vodilni člani reakcionarnega krila Sokola. To so torej vodilni pripadniki onih protiljudskih režimov, ki so nad 20 let s svojo lažno demokratično strankarsko politiko varali jugoslovanske narode in široke ljudske množice s puhlimi nacionalnimi in verskimi gesli in obljubami ter črpali svojo moč iz politične zaostalosti in nezavednosti ljudstva. Že takrat so svoje protidemokratske cilje in metode opravičevali z borbo proti komunizmu ter pri tem uporabljali ista lažna gesla kot sedaj v času okupacije.” Podobne utemeljitve obsodb najdemo tudi v mnogih kasnejših povojnih procesih proti tkzv. “Mihajlovi]evcem”.

Med drugo svetovno vojno je bilo torej v Sloveniji revolucionarno nasilje nad ljudmi, ki so se tudi hoteli upreti okupatorju, ki pa so priznavali kontinuiteto države Jugoslavije. Ti so bili še dolgo po končani drugi svetovni vojni – nekateri pa so še danes – državljani “druge kategorije”, ki jim sicer priznavajo v času druge svetovne vojne sodelovanje z zahodnimi zavezniki, vendar za doseg “drugačnih političnih ciljev”. Res pa je, da je bila kraljevska vlada v Londonu legitimna jugoslovanska vlada do jeseni 1945 in da je šele tedaj dokončno prenehala monarhija Kara|or|evi]ev. To je čas, ki daje legitimnost dejavnosti JVvD in njenih služb. Interes KPS pa je bil revolucionarna sprememba oblasti v Sloveniji že v času okupacije. Šele ko bosta zgodovinska in pravna znanost priznali, da interesi KP niso bili interesi celotnega slovenskega naroda, bo resnici zadoščeno. Brez tega bodo vsa prizadevanja za reševanje še nepojasnjenih dogodkov v Sloveniji med drugo svetovno vojno ostala brez uspeha. Priznanje osnovne krivde revolucionarnega nasilja in sprava s

Slika "kapelce" pred obnavljanjem. Med drevjem se lepo vidi senca križa. Kako je nastalo v naravi nam je vsem uganka. Vidi se tudi datum sevanja.

lih in pomorjenih v medvojnem revolucionarnem obdobju in z mirno dostojanstvenostjo počastimo njihov spomin, v katero vključujemo tudi vsakoletno komemoracijo na ruševinah kapelice v Mozlju, želimo, da v slovenskem merilu s priznavanjem resnice in s pravnim razpoloženjem zaključimo žalostno obdobje slovenske zgodovine med drugo svetovno vojno in po njej ter si začnemo s skupnimi prizadevanji ustvarjati lepšo, predvsem pa socialno boljšo prihodnost. Šele tedaj bomo lahko dosanjali podobe iz sanj.

"Ali ura pride nekoč, ko bo odprl srca topel spomladanski veter, ko si bodo obrazi enaki v veselju, ne v bridkosti, ko se bodo ljudje pozdravljali s cvetjem ovenčani in z glorio ljubezni. "Kako je tebi, brat moj, ki si mi bil brat v bolesi?" ... Morda jih bo še nekaj, vsaj nekaj, ki bodo dočakali tisto blagoslovljeno uro. O, da bi bila med njimi tudi ti in jaz!"

(Ivan Cankar podobe iz sanj)

Društvo za ureditev zamolčanih grobov
Pododbor Ljubljana - Grčarice
Davorin Žitnik, dr. Boris Kravanja

*LEP IN DOŽIVET SV. VEČER,
PA SREČNO, ZDRAVO
IN ZADOVOLJSTVA POLNO
NOVO LETO 2003,
ŽELI VSEM NAROČNIKOM,
PRIJATELJEM TER VSEM SLOVENCEM!
ZVEZA DRUŠTEV P.K.B. TABOR
IN KONZORCIJ GLASILA TABOR.*

Najstrašnejši molk

Molčali smo v najstrašnejši molk,
ko brat je brata krivo meril
in se je materi izneveril,
zatajil kri, izdal svoj rod.

To bil je čas okamenelih muk.
Tisoč molčanj do neba je kričalo,
milijon pogledov se v tla je vsesalo,
srca je palil sveti gnev.

Obstale ure vsega so sveta
in obnemeli so zvonovi
rdeče v temo zazevali grobovi
so čez ranjeno zemljo.

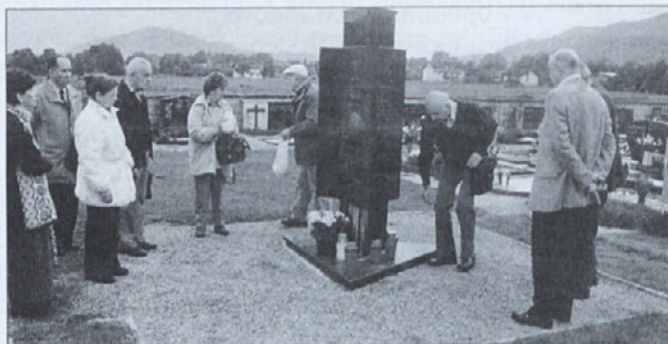
Bil je čas prosečih rok
spokornih psalmov, duš molčecih,
v temo zastrtih in strmečih
za zvezdami, ki jih ni bilo.

Demon nasilja skrunil je zemljo,
trl srca ljudstev, ki so krvavela...
A duša junaka je pod njim zorela
v svoj nastrašnejši molk.

Čujem množic proseč šepet
njih blagovest zori zemljo.
Gledam ljudstva in nebo
in gnijoč škrlat stoletnih ran!

Kadar ljudstva nema govore,
Zvonovi pritrkavajo molče
Plamen silni v noč plamti
Iz src teptanih, iz muke in krvi.

Molčali smo v sveti molk,
v kelihu skrivnostno je brstela
čudovita roža bela
in vzcvetela je v žlahtno bol.

Hrovača - Ribnica

Marija Zupancič

Idi in Filipu v pozdrav.

Iskrena hvala dobri Bog,
Da si naklonil srečanja radost
In stisk prijateljeve roke.

Iz krajev rojstnih ponesite
Na drugo stran Atlantika pozdrave!

F antje vsi veseli, mladi
I meli v sebi ste ponos
L jubezen domovinsko in zanos.
I z boja v boj pogumno ste hiteli
P repreke zmagovali in viharje
U pirali se zlu, hiteli v nove zarje.

V erujemo v zmago kljub porazu!

P oklanjamo priznanje za vaš boj,
O pere naj prelita kri mučencev
Z ablode in krivico z naših tal
D a bo prihodnji rod užival
R adost, pravico in svobodo
A v opomin naj bo rodovom:
V aruj moj narod se sleparjev!

Begunstvo

3. maj 1945. Koliko nacionalnega navdušenja in veselja! Konec vojne. Narodni odbor je na Taboru oklical Samostojno Slovenijo! Zjutraj, ko so ata prinesli Slovenca smo navdušeno prebirali velike naslove. Pred hišo na dvorišču so prišli sosedge po novice. Glasno in z velikim navdušenjem sem jim brala najvažnejše o samostojni Sloveniji s prve strani..

Popoldne sem šla v vojaško bolnico obiskat brata Filipa - domobranskega ranjenca. Tudi v bolnici so se fantje veselili konca vojne.

A žal, drugi dan se je širila vest, da bodo domobranci odšli na Koroško in z njimi civilisti, ki se čutijo ogrožene od komunistov, za štirinajst dni, kajti iz juga se pomikajo proti Sloveniji Rusi. Ko sem v soboto spet obiskala brata, je svetoval, da se pripravimo za odhod. Vzamemo naj samo najnujnejše - za 14 dni. Tudi domobranske ranjence bodo odpeljali na Koroško, je dejal. Ko sem doma povedala mami, so na hitro zbrali nekaj obleke. Denar in zlatnino so zakopali (katero je takoj po našem odhodu сосед odkopal in pobral.). V šolsko torbico sem položila: Misal sv. pismo, knjigo Hoja za Kristusom, Značaj, življenjepis Lojzeta Grozdetta, spominko knjigo, nemško slovenski slovar in šatuljo s fotografijami. To je bilo vse, kar sem želela vzeti s seboj. V nedeljo na mamin 50. rojstni dan smo zaklenili hišo, ključke oddali dobri sosedi in odšli na pot v negotovost. Stric Tonček je zapregel voz in naložili smo najpotrebnejše. Na Litijski cesti nas je bilo že precej dolga procesija, ki smo odhajali iz Bizovika. Prišli smo do Ježice pred nemško mejo, ki je bila zaprta. Nemci niso pustili nikogar čez mejo, že se je začelo mračiti. Nismo vedeli kaj storiti. Jakoševa teta je predlagala, da gremo prenočiti k njeni setri Francki v Križanke do jutra in potem bomo videli, kaj storiti. Tako smo naredili. Prenočili smo v Križankah. Zjutraj sem šla v Bizovik po novice. Bilo je še vse mirno, le ljudje so v strahu pričakovali kaj bo. Popoldne se je že slišalo streljanje tam za Orlami. Dejali so, da se bližajo partizani Ljubljani. Še enkrat sem se poslovila od tete in sestrične Angelce, ki sta ostali doma in se vrnila v Ljubljano.

Šla sem na železniško postajo, kjer je že stal transport z domobranskimi ranjenci. Brata Filipa sem našla v vagonu, ki je ležal na tleh, namreč ni mogel hoditi, ker je bil ranjen v nogo. Ata so bili pri njemu, kot domobranec bodo spremljali transport. Tudi nekaj poznanih deklet iz Dobrunj je bilo tam, ki so se javile, da bodo stregle domobrancem. Tudi jaz bi rada ostala med njimi in pomagala ranjencem, vendar sta ata in Filip svetovala, da grem skupaj z mamo in setrama. Četudi nerada, ubogala sem, in se poslovila in odšla nazaj v Križanke. Sporočili so nam, da moramo priti v torek popoldne v Remizo v Šiško, odkoder bomo skupno z domobranci odšli proti Gorenjski in naprej na Koroško. Tam smo se srečale z Mimi in Ivanko in še nekaterimi dekleti iz naše in sosednje vasi. Bilo je kar lepo, ko nas je bilo veliko skupaj. Hodili smo vso noč. Zjutraj smo prišli v (mislim da) Spodnji Brnik. Tam so povedali, da bo sv. maša. Šli smo v cerkev in molili. Teta je potem kuhala neko krompirjevo juho in predno je bil krompir skuhan, smo morali nadaljevati pot proti Kranju. Bile smo utrujene. Držale smo se voza, da smo lažje hodile in mimo grede tudi malo zadremale. Zvečer smo prišli v Križe, so dejali, da bomo prespali noč. Res smo polegli po tleh vse pomešano vojaki in civilisti in menda takoj zaspali. Sredi noči nas prebudi močno govorjenje, "sprema za pokret," moramo vstati, da gremo naprej.

Počasi smo se pomikali proti Tržiču V Tržiču se je kolona ustavila. Vozovi niso mogli naprej. Vse je stalo. Nekateri so nosili vreče moke, sladkorja, čevlje, ki so jih dobili v tovarni. Dekleta nismo šle ne v tovarno za čevlje ne nikamor, ker smo se bale, da bi se izgubile. Ostale smo in se držale kolone. Proti poldne so vojaki nam ponudili malo porcije od svoje hrane. To je bilo menda prvo, kar smo jedle na poti. Ker je bilo slišati vedno močnejše streljamnje smo se ob koloni pomikale proti Ljubelju. Bale smo se partizanov, da bi nas zajeli. V petek proti večeru smo prišle vse utrujene do tunela, ki je bil zaprt. Nemci niso pustili nikogar skozi. Bila je že noč in streljanje se je stopnjevalo in bombe so strašansko odmevale med skalovjem. Strah nas je bilo, zato so se mnogi civilisti odločili, da so šli po vrheh nad tunelom čez mejo na Koroško.

Me tri sestre, v strahu za mamo, ki so ostali na vozu strica Tončka v Tržiču, smo se odločile, da počakamo tu. Tudi Mimi, Ivanka, Jelka,

Kristina in Rezka in še nekaj deklet so ostale z nami in čakale pred tunelom na robu hriba ob cesti in trepetale od strahu. Sredi noči se je kolona premaknila. Povedali so, da je neki srbski vojak ustrelil Nemca, ki je branil prehod..

Pridružile smo se koloni in vstopile v tunel. Hodili smo vso noč med konji, vozmi, vojaki, civilisti, včasih po blatu, včasih po vodi v temi in vpitjem, se drenjali in prerivali. Vsem se je mudilo priti ven.

Po več urah tavanja in opotekanja, smo tam daleč zagledali svetlo točko. Konec tunela, še malo in bomo na koroški strani. Rešeni!

Ko smo prišle iz tunela je bilo lepo sončno majsko dopoldne.

Rupnikov bataljon je ponoči dobojeval še zadnjo bitko s partizani pri Dravi.

Ko smo se pomikali od Ljubelja proti Borovljam smo videli ob cesti ležati mrtve partizane. Domobranci pa so na vozeh peljali ranjene in mrtve domobrance. Grozni občutki ob pogledu na toliko mrtvih in ranjenih fantov to je bilo moje prvo srečanje s grozoto vojne. Ustavili smo se spodaj, ob kupu orožja. Domobranci so pod anleškim poveljem morali odlagati orožje. Poljubljali so puške in jih odlagali.

Na Dravskem mostu smo se srečali z atom.

“Kje je Filip?”Smo vse tri naenkrat vprašale. “Kje so mama?” so vprašali ata.”ne vemo” je bil odgovor vseh.

Mlajša sestra Tinka je potožila atu: “lačna sem” Šli so v bližnjo hišo in prosili kruha.

Gimnazija V. razred s profesorji v begunstvu.

Z Rezi, sestro sva se vrnili nazaj do Ljubelja in iskale in povpraševale ljudi za mamo, če so jo kje videli. Niti pomislile niso, da je nihče ne pozna. Vse skozi so naju spremljali prizori mrtvih partizanov ob cesti in mrtvi domobranci na vozeh.

Na šolskem izletu v Milstadt.

Cev. Zaspale smo takoj, tako smo bile utrujene. Prebudil nas je jutranji hlad, ko je padla rosa in nismo imele odeje. Odpravile smo se v Vetrinjsko cerkev k sv. maši, bila je nedelja. Molila sem tako goreče, za mamo, za brata, da bi se vrnila med nas. Tako iz srca smo peli: "Marija pomgaj nam vojskinem čas. Smo dom zapustili na tuje smo šli, Marija, Marija."

Sv. maše so se vrstile in mi smo molili in peli.

Ko smo končno prišle na vetrinjsko polje sta pri atu bila mama in stric Tonček. Kakšno veselo srečanje. Končno sta prišla. Bila sta med zadnjimi, ki so prišli skozi tunel. Konje in voz z vsem, kar je bilo na vozu sta pustila v Tržiču, ker z vozom ni bilo mogoče nadaljevati poti. Mama so vzeli z voza mojo šolsko tobico, ne vede kaj je notri. V svoji torbi so imeli dokumente in spričevala

Slovo od prof. Pajkovića v taborišču.

vseh, in pešali vsi utrujeni, lačni s težko torbico iz Tržiča do Vetrinjskega polja. Edina zla slutnja nam je ostala, kje in kaj je s Filipom. Nihče ni vedel, kaj se je zgodilo z ranjeniškim transportom, ki je ostal na Lescah. V Vetrinju so bili vsi bizoviški fantje domobranci, samo Filipa in Gusteljna ni bilo, ker sta ostala težko ranjena na transportu.

Vsak dan smo pričakovali novic o domobrantskih ranjencih, a ni jih bilo.

Začeli smo si urejati šotore s smrekovimi vejami in plahtami, karkoli je kdo imel. Na naš šotor sem napisala "Pod svobodnim soncem" in Mimi in Ivanka sta zapisali: Pri zlati svobodi. Postavili smo šotore v vrsti Dobrunjske občine.

Naša vrsta je bila nekako sredi polja, kar precej oddaljeno od potoka in vetrinjske cerkve.

Tam ob potoku so se nastanili domobranci, potem Gorenjci, nato Dolenjci in ostali, kakor so prihajali. Mi smo bili med srednjimi, ker smo prišli šele v soboto proti večeru, in tako je ostalo. Pred našim prihodom je bilo lepo obdelano polje z žitom in potem je postalo pro-

Stanovalci 52. barake v taborišču.

strano poteptano taborišče. Za silo so skopali jame in ogradili z žakljevino za zasilna stranišča. To se mi je zdelo najhujše, niti lakoto nisem toliko občutila, kot iti v vrsto, da opraviš svoje za tisto žakljevino.

Vsako jutro smo hodili v cerkev in molili in peli. Domobranci so korakali in vadili po cesti. Rade smo jih gledale. Bilo je kar prijetno, ko nas je bilo toliko. Organizirali so slovensko šolo za šolo obvezne otroke. Dr. Marko Bajuk je z ostalimi profesorji organiziral slovensko gimnazijo, da bi končali prekinjen pouk v Ljubljani. Z Mimi, Lenčko in Mijo, ki smo v Ljubljani obiskovale trgovsko akademijo, se nismo vpisale. Povabili so nas v vetrinjsko šolo, kjer je bila domobrantska pisarna, da

Pri pralnici v taborišču Spittal.

smo pomagale v pisarni. Spomnim se, da smo tipkale sezname domobrancev. Kje so ti sezname?

Proti koncu maja je prišlo povelje, da bodo domobrance preselili v Italijo v Palmanovo, da jih tam nanovo oborožijo. Z njimi bi lahko šli samo njihovi sorodniki. Vsa bizoviška in

dobrunjska dekleta so se pridružile kot sorodnice fantov v Rupnikovem bataljonu. Ata so v Vetrinju spadali v Cofov bataljon. Mimi in Ivanka sta se pridružili k nam, kot naše sorodnice.

Angleški tovornjaki so začeli odvažati domobrance in civile. Najprej so odšli tehnični bataljon, da pripravijo tam v Italiji - ne vem kaj! Potem so odšli gorenjski domobranci. Vrnil se je neki Srb, ki je poročal, da vse vračajo v Slovenijo. Zaprli so ga, da troši laži in zmedo med ljudstvom. Vendar v zraku je visela zla slutnja.

Nadaljevanje v prihodnji številki

M. Škrbec

Pokolj družine Jakoba Kukavice

Usodnega naja 1945 je odšla vsa Kukovičeva družina v begunstvo na Koroško, da si reši golo življenje. Težka je bila dolga pot Jaki Kukavici, zaradi še sveže operacije noge nad kolonom. Mati je morala večino sama skrbeti za nedorasle otroke. Starejši trije so bili domobranci in so šli vsak s svojo edinicco.

V Vetrinju se je našla vsa družina, razen štirinajstletnega Andreja, ki je stanoval v Ljubljani. Ko je odšla družina od doma v D.M.v Polju,

Adreja niso več našli v Ljubljani v Vajeniškem domu. V strahu so mislili, da je Andrej izgubljen. Andrej pa je prišel med prvimi v čez Ljubelj, se prebil skozi partizanske zasede, prišel do Beljaka, od tam pa v Italijo v Trevizo.

Negotovost v Vetrinju je pripomogla, da se je vsa družina še z večjim zaupanjem izročala v božje varstvo.

Prišel je 30.maj za pot "v Italjo," kot so lagali Angleži.

Nekateri so skušali pregovoriti očeta, naj ne hodi z družino skupno z domobranci, da bo kasnejši transport civilov bolje pripravljen. Oče Jaka pa je dejal, da se nerad loči od sinov domobrancev. Izgubili so že sina Andreja. Starejši Ivan je odšel s transportom že en dan preje in jih bo gotovo pričakoval. Tako je odšla vsa družina 29. maja, ob 2.uri popoldan:

Kukovica Jakob, star 58 let, žena Marija, 49 let sin Stane 24 let, Minka 23 let, Nada 19 let, Ciril 17 let, Jerica 14 let, Helenca 10 let, Marko 7 let.

Pozno popoldan so bili že vsi v rokah komunistov v Pliberku.

Tu je bila družina takoj razdeljena. Stane in Ciril sta delila usodo domobrancev. Mater, Minko in Nado so ločili od očeta z Jerico, Helenco in Markom. Kakor drugim so Kukavčevim komunisti pobrali vso prtljago, dekletom Minki, Nadi in Jerici, pa tudi obleko, v zameno pa so jim dali raztrgane, umazane in ušive cape partizank.

Ponoči je transpo-

Sonce je takrat krvavo zašlo.

rt prišel v Slovenj Gradec, kjer so vse natrpali v šolo. Tu so bili že domobranci, ki so jih pripeljali dan prej, nad njimi pa so bili tudi partizani iz D. M. v Polju, ki so se znesli z udarci in zasmehovanjem nad vso družino, posebno je bil deležen udarcev, brč in pljunkov oče Jaka. Mučenje je trajalo vso noč.

Krvavečih ran in odeti v strgane ušive cunje, so nadaljevali pot v Celje. Desetletna Helenca, ki je bila slabega zdravja in zaredi lakote tako izčrpana, da jo je morala mati ves čas nositi.

Dne 2. junija so na pol žive prignali v Teharje, taborišče mučenja in groze. Upali so, da bodo vsaj tukaj dobili požirek vode in se odpočili od udarcev. Toda zanje ni bilo ne vode ne počitka.

Prvo noč je bil oče Jaka skupaj z domobranci, pozneje pa so ga zaprli v bunker, kamor so se menjavali v mučenju komunisti iz D. M-v Polju.

Materi so takoj ob prihodu vzeli onemoglo Helenco, ker je zanjo prosila vode. Drugo jutro so ji iztrgali iz naročja še malega Marka.

Okoli 15. junija so začeli komunisti v masah pobijati nesrečne žrtve iz taborišča. Najprej so odvedli 23 letno Minko in 19 letno Nado. Kaj so počeli prostaški komunisti z njima sam Bog ve. Odvedli so ju že 7. junija in ni jih bilo več nazaj. Kmalu za njima je bil odveden Ciril, ki je ravno tiste dni dopolnil 17 let. Splošno mladine pod 18. letom niso pobijali, pri bolj osovraženih družinah pa se na mladoletnost niso ozirali.

Kmalu za Cirilom pa so gnali na morišče mater Marijo. Med preklinjevanjem, brcanjem in zasramovanjem so jo zvezali in vrgli na tovrnjak. Iz tovrnjaka je mučena mati zavpila otrokoma: "Z Bogom Jerica, Marko, pozdravita Helenco!"

Z molitvijo in misel na otroke je šla mučeniška mati v strašno smrt.

Oče Jaka je bil zaprt in mučen v bunkerju neprestano dva tedna. Ko so ga premestili v barako je zvedel za usodo svoje družine.

To je bila zanj najhujša muka, ker je upal, da bodo komunisti priza-nesli vsaj ženi in hčerkam. Samo smrti si je še želel.

Prve dni julija so prišli po njega. Med krvniki so bili trije zloglasni komunisti iz D. M. iz Polja. Najprej se je pričelo "zasliševanje," ki je bilo v najokrutnejšem mučenju in zasramovanju. Zvečer so ga prignali na dvorišče, kjer so že bili

Ostanki družine: Jerica, Helenca in Marko. Nepopisno je bilo srečanje z najmlajšimi v solzah in bolečini. Otroci so se stiskali k okrvavljenemu očetu, iskali so zavetja. On pa jim je božal glavice. Ko se je sklonil, da bi jih poljubil se je opotekel od slabosti in bolečin.

Potem so jih odpeljali s tovornjakom.

V ljubljanskih zaporih je Jaka popisal vso žalostno zgodbo in izročil pisanje sojetniku, ki je bil čez čas prost in je pribežal v Avstrijo.

Komunisti so vsem odraslim zvezali roke na hrbtu. Jaka je mislil, da jih vozijo v smrt. Prosil je stražarja, da bi vsaj otroke pustili pri življenju, komunist pa se je zadr: "Vsi ste glih. Ne zaslužite drugega kot kroglo v glavo!"

Jerica je začela moliti rožni venec in vsi so ji odgovarjali misleč, da gredo v smrt. Ta bi bila za očeta Jakoba lažja, kot vse ono kar je čakalo nesrečnega moža.

V Zidanem mostu so vso skupino naložili na tovorni vlak. V Zalogu pa so potegnili ven Jaka in njegove otroke. Tam so vse zaprli v čakalnico. Proti jutru so prihajali delavci in kar je bilo komunistov, so bili "korajžni," da so se jih privoščili v zmerjanju in zasmehovanju. Jaka jim je od začetka nekaj ugovrjal, toda za vsako besedo je dobil sunek s pestjo v obraz. Naročeni izzivači so moža zavlekli ven in ga pričeli pretepati z vsem kar jim je prišlo pod roke. Kmalu je bil ves v krvi in na tleh. Tudi otrokom niso prizanašali. Ker se niso hoteli ločiti od očeta, so jih brcali in topli.

"V Polje z njim, pred ljudsko sodišče!" je nekdo zavpil med podivjano druhaljo. To je bil namen komunistov.

S prvim jutranjim vlakom, so nato te štiri žrtve prepeljali v D.M. v Polje. Z njimi je šlo naročeno "ljudstvo za ljudsko sodbo."

Druhal podivjanih ljudi je nato vlačila nesrečne žrtve po D.M. v Polju, kjer so jih podivjanci zasmehovali, psovali in topli, nato pa jih za nekaj ur zaprli v šolo.

Popoldne se je mučenje nadaljevalo. Zasliševali so Jaka miličniki in skušali izvedeti, zakaj je organiziral "Belo gardo," kdo mu je dajal navodila in orožje.

Kukovica med zaslišanjem sploh ni odgovarjal, le včasih je vzdihnil: "Jezus, ti mi pomagaj!"

Franc Pirkovič - Črt, komandant Gorjanskega bataljona

smrtna tišina. Naročena druhal na cesti je vpila: "Smrt belogardistom, dajte ga v roke ljudski pravici."

Množica onkraj ceste pa je molčala in mnogi med njimi so imeli solzne oči.

Kukovica je nepremično zrl proti cerkvi.

Komunisti so uvideli, da ni razpoloženja za "ljudsko sodbo," zato so ga odvedli na njegov dom, ki je bil zaseden od krajevnega odbora "ljudske oblasti."

Ker Jaka ni mogel govoriti, so spraševali otroke kje imajo zakopano orožje na vrtu. Seveda tudi otroci niso nič vedeli o kakem orožju in niso mogli ničesar pokazati. Komunisti so jih klofotali in brcali.

Po neuspelem prizadevanju, kljub dolgemu, krutemu mučenju so Jaka Kukovico odpeljali v ječo ljubljanske sodnije.

Ker ni odgovarjal je vsakemu vprašanju sledilo divje pretepanje

S pestmi, ročaji revolverjev in puškimi kopiti. Mnogokrat se je zgrudil na tla in se onesvestil, toda postavili so ga zopet na noge in zasliševanje se je pričelo znova.

Glava mu je bila že vsa oblita s krvjo. Skozi raztrgano obleko so zevale rane. Silovit udarec s kopitom mu je zdrobil spodnjo čeljust, da mu je izpahnjena visela na desno stran, kar je nudilo vsem grozen pogled.

Govoriti ni mogel več. Takega so gnali z otroci pred šolo. Pogled na tega mučenika je množico presunil, da je nastala

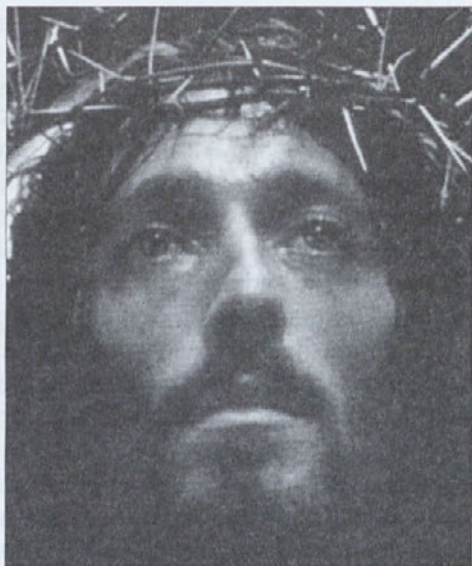
Tone Šušteršič - Tine Železnik, politični komisar Gorjanskega bataljona

Otroke so ločili od njega in jih oddali v zavod za komunistično mladino.

Ko je Maček iz Zadobrove prišel pogledat zapore, če so varni, je našel notri Jaka s katerim je imel nekoč ostre debate o komunizmu. S svojimi ranami in razbito čeljustjo je napravil Jaka na Mačka močan vtis. Od tedaj naprej ga komunisti niso več mučili.

Toda življenje v njem je vedno bolj ugašalo. Imel je rano tudi v želodcu, po vsem telesu podpludbe in rane. Zaradi strte čeljusti je mogel le z veliko težavo užiti kaj tekočega.

Koncem novembra je bil že tako oslabljen, da ni mogel več vstati. Šele sedaj so ga odvedli v ambulanto, kjer je 7. decembra umrl.

"Glejte človek ..."

Marjan Marolt:

Bo kdo rekel, da sodim pristransko, egoistično, slabo o komunizmu ker sem prizadet z odvzemom posesti po komunistih.

Če bi le v eni stvari bil komunizem kaj dobrega, bi tudi svoje imetje rad daroval za to dobro. Toda komunizem je slab, tako negativen, da sodim, da bo propadel. Če jaz njegovega konca ne bom doživel, nič za to, saj sem že dovolj živel. Moji otroci in vnuki pa znajo to dočakati. Na nas je, da jih učimo kaj je prav in kaj ne.

(Marjan Marolt je bil doma z Vrhnike. Posestnik, advokat, pisatelj, umetni zgodovinar, velik Slovenec in ponosen Vrhnčan. Rodil se je na Verdu l.1902, umrl je v Argentini.)

Mnenja in dejstva

Upokojeni predsednik. Pripravljajo škandalozen zakon, ki bo preskrbel bivšemu predsedniku veliko plačo, pisarno v predsedniški palači, varnostnike, državni avtomobil in poskrbel tudi za soprogo.

Nikjer na svetu ni kaj takega. Običajno dobivajo bivši predsedniki normalno pokojnino, skromno odpravnino in še kako častno priznanje.

Če bo zakon v celoti odobren bo Slovenija imela malo manj kot vlado dveh predsednikov.

Kandidatura za predsednika. Leo Kreft radikalni komunist.

Dr. Anton Bebler, sin krvnika Primorske, radikalen komunist.

France Arhar, konzulent Krekove banke tujcem.

Barbara Brezingar, je po anketi prehitela Arharja in je takoj za Drnovškom. Njena popularnost narašča ker gre med ljudi in se rokuje z njimi.

Državni tajnik Šuštar. 100% je dokazana korupcija. Podjetniku je preskrbel visoko državno podporo, isto je potem zahteval tudi zase. Obsojen je bil na par letni zapor. Zaplenili so mu nekaj premoženja doma i n zasegli račun v Švici.

Že pri sojenju je grozil, da bo, če ga oprostijo izdal vse - očitno je mislil najvišje funkcionarje. Nenadoma je višje sodišče sodbo iz formalnih razlogov razveljavilo. Sedaj je vse tiho. Nihče ne upa, ali noče ziniti besede, še manj medeji! Zaščitene korupcija - višek!

Revolucija. Prejeli smo fotokopijo povelja štaba I. Bataljona Ljube Šercerja - "Strogo zaupno."

"Po ustni odredbi komandanta 3 grupe M. Bračiča

12 internirancev, ki smo jih rešili ujetniškega vlaka, morate tekom 24 ur likvidirati. Likvidacija tajna. Strogo pazite, da se o tem ne bo prav nič izvedelo in, da vam kdo ne pobegne. Podpisan Fric Novak."

Likvidatorji so bili partizani, žrtev rešenih iz vlaka internirancev. Od treh ponujenih opcij so izbrali povratek k domačim

Privedeni so bili pred krimsko jamo, se morali sleči, da jih "razkužijo" in taki so bili pahnjeni v jamo.

Kriminal. Delo. V RS imamo kakih 70 kriminalnih družb z okrog 600 člani.

Najhujša je mafija kosovskih Albancev. Pri njih so mamila in trgovina z dekleti.

Črnogorci: izsiljevanje, posojanje denarja. Zadje čase je velika aktivnost ljudi iz BiH

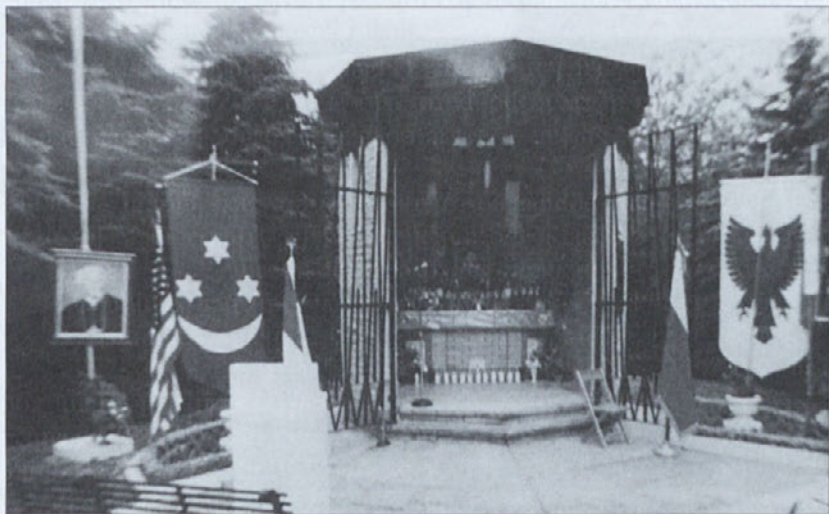
Slovenci nimamo svojih družb, v glavnem izpolnjujemo naloge drugih!

Zbral dr. Peter Urbanc

Spominska proslava na Slovenski Pristavi v Clevelandu

Čeprav vreme ni bilo ugodno so se rojaki v velikem številu zbrali v počastitev pomorjenih bratov, tako iz Clevelanda in okolice kot iz drugih krajev.

Orlov vrh je bil ves v pomladnem cvetju in kapelica izredno lepo okrašena. Od vhoda do kapelice, skozi slavolok in ob cesti je bilo nešteto slovenskih zastav. Ob kapelici pa je bil domobranski prapor in ameriška zastava.

Spominska kapelica

Popoldan je bila molitev rožnega venca zvečer pa kres, ki je dvigal plamen ognja in naših src do neba v tihi slovesni obljubi:

“Nikdar vas ne bomo pozabili, naši dragi bratje.”

Naslenji dan v nedeljo je bila slavnostna prireditev, katero je pričel Zvezni predsednik Milan Zajec z pozdravom in slavnostnim govorom.

V dvorani na lepo okrašenem odru, je bil čudovito lep domobranski venec, z napisom: BOG NAROD DOMOVINA, spremljan od preli-vajočih se barv slovenskih narodnih noš, brez katerih si ne moremo zamisliti tako slovesnega spomina.

Sv. mašo je opravil naš dolgoletni prijatelj č. g. Župnik Kosem.

V pridigi se je spomnil č. gospod pobitih in padlih domobrancev ter vseh taborjanov živih in mrtvih kakor tudi njihovih očetov, saj je bila očetovska nedelja.

Č. g. župnik Kosem z veseljem, pride med nas, čeprav ima do Cle-velanda kar dolgo pot.

Po maši je g.župnik izrecno pohvalil lepo petje pri daritvi, ki ga je vodila ga. Maruška Pogačnik.

Pristopil je Zvezni blagajnik Filip Oreh in se spomnil tistih žalo-

Spominska plošča vsem žrtvam komunističnih morij v Sloveniji.

stnih dni pred 57. leti. Prebral je pozdrav, ki ga je za ta spominski dan poslal Ivan Korošec iz Argentine. Sledila je večno lepa "Oče mati."

Po uradnem delu spomina smo bili povabljeni na bogato kosilo, ki ga je vestno pripravila ga. Zofi Mazi in njene pridne pomočnice.

Čutimo dolžnost, da se zahvalino vsem, ki so tako lepo okrasili Orlov vrh.

G. in ga. Urankar skrbita za cvetje in čistočo kapelice, g. Filipu gre zahvala za zvočno napeljavo in g. Poldetu za domobranski kip in vsem odbornikom za veliko opravljeno delo.

Naša zahvala gre tudi Ameriški domovini za objavo člankov in obvestil.

Dalje hvala radio oddaji, "Pesmi in melodije iz naše lepe Slovenije" ki je tako lepo vabila na to proslavo. Potem oddaji Tonyja Petkovška, kjer je Dušan Maršič v slovenskem delu vabil na proslavo. Tako tudi Tonetu Ovseniku v njegovi sobotni oddaji na WCPN postaji.

Nič manj zahvala narodnim nošam in ge. Maruški za vodstvo lepega petja. Hvala ge. Zofi in pomočnicam za okusno kosilo ter gospodinjam, ki so založile mize z bogatim domačim pecivom.

Hvala vsem udeležencem proslave. Spomin na naše junake -mučene in pobite brate ne bo ugasnil nikoli.

Pozdravne besede predsednika zveze Milana Zajca

Podravljeni in dobrodošli na Orlovem vrhu za to spominsko proslavo ki je za vse protikomunistične žrtve, ki so dale življenja v času komunistične revolucije, za BOGA NAROD in DOMOVINO.

Pozdravljam č. g. Francija Kosma in se mu zahvaljujem za to in za vsa dolgoletna sveta opravila, za žrtve mučeniško pobitih, posebno za vrnjene in strahotno umorjene slovenske domobrance.

Letos poteka 60 let, ko so komunisti začeli z ugrabljanji in uboji vernih, zavednih Slovencev, ki so odklanjali komunizem.

Ko je bilo že nevzdržno, je vstal "Štajerski bataljon", 17. prostovoljcev,

ki so 17 maja 1942 odšli v gozdove, narasli v močne enote in rušili partizanske brigade.

Pozneje so se organizirale Vaške straže po vsej t.im.Ljubljanski pokrajini, ki so ščitile poštene, narodno zavedne slovenske družine.

Prisrčno pozdravljam goste iz severne Amerike: iz Milwaukeeja, Chicaga, Clevelanda in okolice. Iz Kanade, Južne Amerike in iz Slovenije.

Pozdrav in hvala vam vsem!

Pri sv.maši se bomo spomnili tudi generala Leona Rupnika in škofa dr.Gregorija Rožmana, ki sta bila velika dobrotnika in varuha slovenskega naroda. Oba sta bila žrtev, vsak na svoj način po zločinskih komunistih, ker sta bila zvesta idealom slovenstva, ker sta branila Slovenijo pred proletarci in KP, ker sta se borila vsak na svoj način, da bi naša Slovenija bila spet svobodna dežela ne sovjetska provinca!

Obljubljamo jima, da bomo čuvali in ohranili svete ideale,

BOG NAROD DOMOVINA.

Borci v Triglav parku - Waukeegan

Ob domobranskem grobu

Spominski dan Memorial day Triglav park

“To je že peddeseto leto, kar obhajamo na parku žalno spominsko slovesnost za pobitimi domobranci,” je spomnil nas prijatelj Franjo Mejač pred sv. mašo, ki jo je daroval dobri č. g. Gregor Goršič.

V lepo okrašeni dvorani, ki je bila popolnoma zasedena nam je g. Gregor povedal pomen spominskega dne, ki ni praznik samo za Američane, ampak tudi za nas in za Slovenijo, ki čaka demokracijo in pravnost.

Med prošnjami smo molili za sv. Očeta, za ljubljanskega nadškofa, za našega državnega predsednika, za naše pokojne domobrance za škofa Gregorija in generala Rupnika in za vse pokojne Triglavane ter končno v zahvalo za 57 let podarjenega življenja in zdravja.

Med mašo je pel naš zbor in prijatelji iz Chicaga.

Po sv. maši je nam Franjo Mejač ponovno obudil spomin na vse dogodke v maju l.1945 in zaključil z mislijo, da smo Marijin narod in

kljub vsem "viharjem" smo bili in smo v njenem varstvu kot narod.

Najmlajši so nam zapeli: "Spet kliče nas venčani maj," kar je bilo res ganljivo.

Janez Bambič ml. je nato v angleščini govoril o težkih časih med revolucijo in izdajstvu po angležih domobrancev.

G. Jože Rus je tudi letos pripravil lepo recitacijo. Eno je podala Mihaela Simrajh, drugo pa sta predstavila g. Rus in Lojze Gregorič.

Za zaključek smo zapeli domobransko himno: "Oče mati."

Po končanem programu smo obiskali domobranski grob lepo okrašen s pomladanskim cvetjem in svečkami. Ob robu smo pomolili za pokojne.

Popoldne je bil piknik in srečanje z prijatelji in znanci.

Ob priložnosti spominske proslave smo zbrali lepo vsoto za nov križ ob domobranskem grobu.

Spominska proslava pri križu v Midlandu

8 septembra 2002. Vodja spominske proslave je bil Ciril Pleško, ki je tudi napovedoval program.

Venec sta položila Štih Anton in Tomšič Franc.

Pozdravni nagovor je imel dr. Ivan Štuhec.

Recitacijo je podala Anica Resnik.

Pela sta moška zbora obeh župnij pod vodstvom Naceta Križmana.

Slavnostni govornik je bil dr. Peter Urbanc, ki je med drugim dejal: "Ob tem križu vidite naznačenih 30 morišč. Ta so bil znana ob času postavitve tega obeležja. Ako bi postavljali ta spomenik danes, bi morali postaviti kamnite plošče z danes znanimi 110 morišči. Tragedija desetisočev pomorjenih, v strašnih mukah psovkah in ponižanju je največja v naši zgodovini.

Od redkih še živečih odgovornih krivcev: Mitja Ribičič, Vlado Novljan Ambrožič, Polak Stjenka, France Bučar in podobni pravijo, da preštevamo kosti.

Tagedija je bila tako velika in grozna, število nedolžnih žrtev tako

ogromno, da mi preživeli ne moremo in ne smemo odnehati z zahtevo priznanja zločina. Če bi mi odstopili od zahteve, bi bila izdaja naših pomorjenih bratov.

Krivci: KPS, partizani, terenci, do danes še niso podali ene same pravne izjave. Edino kar so priznali je obžalovanje "napak" in izvensodni poboji.

Zločin ni napaka in "izvensodni poboji" koga? kdo naj bi sodil koga, zločinci?

Sam Kučan skuša ustvariti vtis: vsi smo pobijali, vsi smo krivi.

Peter Kovačič Peršin trdi v RG: Direktive za poboje so gotovo prhajale iz Moskve, toda ob vednosti zavezniškega Londona. Vse je 100% izmišljeno.

Zgodovinsko je dokazano, da 18 maja še nihče ni vedel, niti Angleži glede vračanja.

Za genocid je jeseni 1944 Tito osebno izdal povelje za likvidacije in ga ponovil 24. maja, 1945 na Kongresnem trgu.

Nujno in še je možno takoj razveljaviti proces proti dr. Gregoriju Rožmanu, dr. Kreku, generalu Leonu Rupniku. Oni ne samo, da niso krivi najmanjšega prekrška proti narodu, temveč so eni redkih, ki so storili toliko dobrega za narod v stiski.

Škof dr. Gregorij Rožman, je bil edini škof v zasedeni Evropi, ki si je upal uradno intervenirati za judovske begunce v t. im. ljubljanski

Nekje v Sloveniji je grob ...

pokrajini. Edini, ki je javno obsodil okupatorska in komunistična nasilja in to leta 1942.

In končno povrniti morajo dobro ime domobrancem, to, kar so v resnici bili.

V okviru našega dela pri Taboru bi omenil, da so v avli teološke fakultete odkrili kip pok.dr. Lambertu Ehrlichu.

Društvo je dobilo uradni dopis Arhiva mesta Ljubljane, ki podaja točno lokacijo na Žalah tajnega groba generala Leona Rupnika. Upamo na primeren pokop.

Zaključujem z ugotovitvijo, da smo upali, da bo osamosvojitve in demokratizacija pred 11. leti prinesla na dan resnico in razumevanje o dogodkih, ki smo jih živeli v letih 1941-45. Nekaj se je zgodilo, od pravega zaključka pa smo še daleč. Odnehati ne smemo in ne moremo!

Našim pokojnim, umrlim za domovino hvaležen spomin!

Slava jim!

Veliki Osolnik

V nedeljo je bilo veliko srečanje domobrancev in prijateljev. na Velikem Osolniku kjer je belgrajski škof Perko ob asistenci duhovnikov blagoslovil spominsko ploščo spominu 24 vaških stražarjev usmrčenih po partizanih 15.sept. 1943.

Proslavitev se je začela s sv. mašo, katero je darovak škof Perko. V svoji omiliji je povdaril zmedo tistih dni in partizansko kolaboracijo z kapitulirano italjansko vojsko.

Vaški stražarji so se zatekli na Veliki Osolnik, z namenom reorganizacije in razporeditve za nadaljne akcije proti nemškemu okupatorju, pa so prišli partizani in jih zahrbtno napadli, namesto, da bi skupno udarili na naciste. Z Italjansko pomočjo in njihovim težkim orožjem so udarili za cerkveno obzidje, kamor so se zatekli stražarji. Ko pa jim je zmanjkalo streljiva in vode za ranjence so se podali in sledilo je kar je velevala komunistom krvava revolucija: Ranjence so pobili, prav tako vodilne stražarje.

Jože Jaklič, preživeli te tragedije je iz Kanade prišel na srečanje in nam povedal strahote tistih dni:

Prišel je 8. september 1943 – razpad Italije. Kot več drugih postojank se je tudi postojanka sv. Gregorja odločila, da odide na Turjak. Tam smo bili dodeljeni stražarjem postojanke D. M. v Polju in postojanki sv. Urha. Komandant je bil Ivan Habič iz Bizovika.

Pred odhodom iz gradu nam je kurat Malovrh podelil popolno odvezo. Naša pot je šla proti Čatežu, kjer smo preспали. Drugi dan pa smo se podali skozi Zapotok in Osredek. Pozno zvečer smo se odpravili na Veliki Osolnik, kamor smo prispeli 14. septembra okrog polnoči.

Postavili smo straže in legli k počitku, po skednjih in kozolcih. Kmalu smo zaslišali streljanje v spodnjem koncu vasi.

Kar nas je bilo v bližini cerkve, smo se zatekli za obzidje, kjer smo postavili obrambni obroč. Z vso silo nas je napadla Tomsičeva brigada. Branili smo se do 10 ure, ko nam je začelo primanjkovati streljiva in vode za katero so prosili ranjenci. Imeli smo tudi nekaj mrtvih.

Pri cerkvi nas je bilo 89. Ker ni bilo pomoči smo se odločili za izpad.

Ker pa se ni dalo prebiti obroča, smo se predali.

Gnali so nas v gornji del vasi in postavili v vrsto. Začelo se je zasliševanje z vprašanjem: "Koliko časa si bil v vaški straži?"

Prvih 24 jih je odgovorilo, da so bili po 10 mesecev in več.

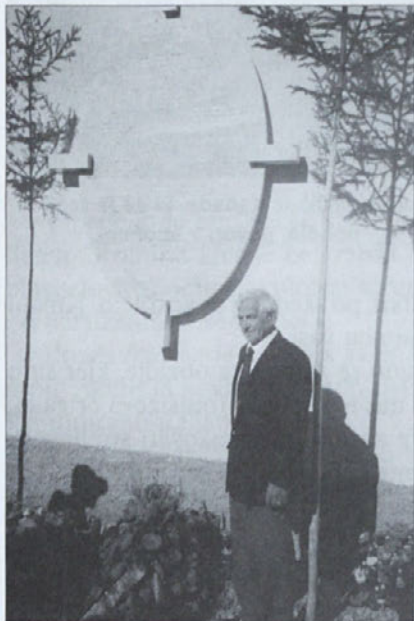
Jože Jaklič iz Kanade, ki se je rešil poboja, govori v spomin.

Prišla je vrsta na mojega 17. letnega brata Franceta, ki je odgovoril partizanu, da je bil mobiliziran v nedeljo, kajti bil je na ljubljanski gimnaziji. Poslali so ga v drugo vrsto.

Ko je prišla vrsta name, sem v zadregi odgovoril: "Da od sedaj."

"Kako od sedaj?" je bil radoveden partizan. Mirno sem mu odgovoril, da sem bil mobiliziran tudi jaz. Zahteval je legitimacijo. Ko sem mu jo dal, je padel iz nje listek - potrdilo, da sem bil v internaciji na Rabu. Postavil me je poleg brata. Enako je odgovorilo tudi ostalih 55 fantov in vsi so bili postavljeni v isto vrsto. Rekli so nam, da se bomo šli borit proti Nemcem, ostalih 24 pa gre v delavski bataljon.

Našo skupino so takoj gnali k cerkvi po orožje in nahrbtnike in zopet nazaj v vas. Ko smo prispeli do prvih hiš smo srečali skupino 24. S povešenimi glavami in bledimi obrazi so stopali drug za drugim, vsak v spremstvu dveh partizanov. Slutili so, da gredo v smrt.

Jože Jaklič pred ploščo v spomin pomorjenim.

Po 59. letih jih imam še vedno pred očmi te naše junake. Dimnik iz D. M. v Polju, ki je stopal na čelu kolone, z dvignjeno glavo in z pogledom nekam daleč.

Med tem časom, smo imeli politično uro, ki jo je vodil brigadni komisar.

Kaj se je dogajalo pri cerkvi smo slutili, ker smo čuli posamezne strele, potem so se pa partizani sami vrnili.

Nato so nas razdelili po desetinah in četah. Imel sem srečo, da sva bili z bratom skupaj. Rekli so nam, da bomo šli proti Nemcem, kajti brigada je močna okrog 2500 partizanov.

V soboto smo prišli v Cerknico. Spali smo v sokolskem domu. Okoli sedme ure zjutraj so nas na-

padli Nemci z Rakeka. Razkropili smo se na vse strani. Proti večeru sem pribežal v domačo vas Andol. Skrival sem se v bližnjem gozdu in gledal na cesto, ki pelje iz Vel.Lašč proti sv. Gregorju. 23.sept. sem zagledal pogreb z devetimi belimi krstami na vozovih. Zdrznil sem se in solze so me premagale ob teh devetih krstah.

Zahvalil sem se Bogu, ki me je rešil partizanske morije, da nisem ležal v deseti krsti.

Prav danes po 59-letih sem zopet na tem s krvjo oškropljenem svetem kraju in doživljam vso stisko in grozote tistega 15. septembra 43. Velikokrat se spominjam tega nasilja v svojem domu v daljni Kanadi, kjer srečno živim s svojo drago ženo Lidijo petimi otroki in devetnajstimi vnuki.

Prepričan sem, da pokojni, katerih imena so napisana na tej plošči niso umrli zamanj. Tudi njihova smrt je prispevala svobodo za samostojno Slovenijo.

Hvala vam dragi soborci - junaki! Počivajte v miru!

Mozelj

(Iz govora Mag. Ivana Korošca)

Nekoč bo. Nekoč bo zavela čez vso deželo pomlad in bo raztopila maščevanje, zavist in sovraštvo, ki je prizadejalo toliko gorja.

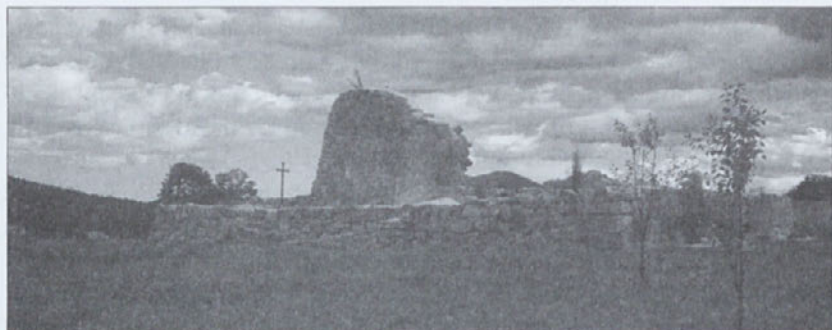
Bog daj, da daleč ni ta dan.

Jaz ga ne bom dočakal. Vi mladi in najmlajši pa boste peli praznično pesem veselja in bratske ljubezni.

Tistega 17. maja, leta 1942 nas je 17 prostovoljcev major Novak spremljal nekako s temi besedami:

“Stopate na težko pot. V vas so uprte oči slovenskega naroda. Partizanov ne napadajte. Tudi izven OF ima narod pravico živeti. Če boste napadeni, sprejmite borbo in potem se premaknite.”

Ko so komunisti zasledili, da je v hribih skupina, ki jo niso oni poslali, so izdali proglas:” Kdor se bo izven OF boril proti okupatorju je izdajalec in zasluži smrt.”

Ostanki kapele Sv. Krvi v Mozlju.

V teh dveh primerih je neizpodbitna resnica vse pretekle dobe. Prvi primer, Nacionalna ilegala: **Partizanov ne napadajte! Tudi izven OF ima narod previco živeti!** – lojalnost brez sovraštva.

In drugi primer, partizaniska ilegala. **Kdor se bo boril izven OF je izdajalec in zasluži smrt!** – sovraštvo in umori.

Dve različni definiciji.

Komunistična partija se je postavila za sodnika vsemu slovenskemu narodu, za sodnika in rablja, pa ni imela nobenega mandata od tega naroda.

Komunistom ni bila mar naša dobra volja, da skupno ukrepamo proti okupatorju. **Cilj partizanov – komunistov je bila revolucija in oblast, vse drugo je maska za varanje naroda.**

Politične ure prevzgoje, prisila, in laž komisarja so v partizanih podžigali sovražnost in maščevanje, ki je vzplamtelo brez meja. Zato bomo razumeli hinavsko vabo partizanov Kranjčevemu zastopniku Joško Jakošu v Družinsko vas, na pogovor o nenapadanju. Nacionalna ilegala je bila vedno pripravljena na spravo in pomirjenje. Ko je Joško prišel tja, so ga zgrabili, zasramovali, in mučili, ter ga kočno živega žagali.

Partizanski odgovor na vabilo miru in sprave, je bila podivjanost brutalnih divjakov.

Zato bomo razumeli zločinski napad na Grčarice in Turjak.

Partizani niso iskali italjanskih zločincev po 8. septembru ki so požigali naše vasi, gonili ljudi v internacijo, streljali talce. V prijateljstvu z njimi so organizirali načrt skupnega napada z italjanskim težkim

orožjem. Da so mogli premagati borce v Grčaricah, so šli Italijani po težke topove v Novo mesto.

To je bila partizanska kolaboracija na kvadrat.

Ustanovili so celo iz italijanskih fašistov Garibaldijevo brigado, ki se je borila - poslušajte, ki so je borila **za svobodo slovenskega naroda in smrt fašizmu!**

Ostali Italijani pa so lahko mirno in varno odšli domov v Italijo! Partizanski napad na Grčarice in Turjak, poleg genocida, je bil sramotni zgodovinski zločin, katerega ne bodo izbrisali z vso navlako propagande in kopico nesramnih laži.

In sodni teater v Kočevju, kjer so jih obsodili na smrt "samo šestnajst," zločinsko pa pobili preko 600.

Ko so poklicali iz smrtne celice kurata Tončka Šinkarja, je ta vprašal partizana:

"Kdo me bo ubil?"

In prostak mu je odvrnil: "Jaz beli hudič!"

Tonček se je sezul svoje gojzerice in jih ponudil partizanu rekoč: "Na prijatelj, da se me boš kdaj spomnil."

In Kurat je šel bos v smrt.

France Balant je sodnikom vse skozi dostojno odgovorjal in jih prepričljivo postavljal na laž. Govoril je resnico, da so se mu čudili, in prav zato so ga sodniki obsodili na smrt.

Odlikovanci

Viktor Habič je dejal v obrambo: "Imam ženo in 4 otroke. Če je potrebna ta žrtev, da otroci izgubijo očeta, sem pripravljen umreti, za Boga in domovino.

Še bi lahko našteval pokončnost in odločnost teh neustrašenih borcev. Smrt jim je bila ponos in odlikovanje.

Tako so umirali junaki!

Slava jim!

**Tonček Šinkar, kurat
v Grčaricah.**

Slovesnost v spomin na žrtve pobojev na Teharjah "Moralna podoba države je še vedno skaljena"

Dr. Anton Stres: Pobiti na svojo pravico do pravice še čakajo – Stane Šterbenk: Država ni ponudila roke sprave, vrnila pobitim časti in dobrega imena.

Teharje- Več kot dva tisoč ljudi se je zbralo na Teharjah pri Celju na letos že enajsti slovesnosti v spomin na žrtve pobojev, ki so se neposredno po drugi svetovni vojni pred 57 leti dogajali v takratnem teharskem taborišču. Slovesnost se je začela z mašo, ki jo je vodil mariborski pomožni škof in generalni vikar dr. Anton Stres, po maši pa je zbrane nagovoril še tajnik društva Nova slovenska zaveza Stane Šterbenk. Popoldne se je spominska slovesnost nadaljevala na Hrastniškem hribu, kjer so na mestu, kjer je bilo nekdanje morišče, s katoliškim in pravoslavnim obredom blagoslovili ploščo v spomin na vse žrtve teharskega taborišča.

Dr. Anton Stres je na spominski slovesnosti na Teharjah, ki jo je sam imenoval tudi spravna slovesnost, državo Slovenijo opomnil, da še vedno ni izpolnila svoje temeljne naloge in postala vrhovna varuhinja varnosti vseh državljanov pred nasiljem, da torej še vedno ne zagotavlja vsem državljanom pravice do pravice. "V državi Sloveniji na to izpolni-

tev tukaj in drugod pobiti med drugo svetovno vojno in po njej že predolgo čakajo”, je dejal dr. Stres in dodal, da za rajne pač ni odločilno, ali bodo državni zbor in politične stranke zmogli minimum poštenja in odgovornosti in omogočiti izglasovanje zakona, iz katerega bo jasno razvidno, da se je pomorjenim zgodila nezaslišana krivica. In da so tisti, ki so jo zagrešili, morilci. Oni so svojo pravico pač že našli v božji solidarnosti.

“Za našo državo pa je to še vedno odprto in odločilno vprašanje. V odgovoru nanj je videti moralno podobo naše državne oblasti. Ko se torej vsako leto zberemo tukaj, je to tudi preroško dejanje. Tu smo namreč zato, da tistim, ki nam trenutno vladajo, znova povemo, da svoje dolžnosti še niso izpolnili.”

Kritičen do državne in celjske oblasti – slednja z dovoljenim odlagališčem, vadiščem za golf in stezo za motorne dirke dopušča onečaščenje teharskega taborišča – je bil v svojem nagovoru zbranim ob pomniku na Teharjah tudi tajnik društva Nova slovenska zaveza **Stane Šterbenk**.

Slovensko državo kot naslednico oblasti, ki je zagrešila povojne poboje, je obtožil, da še vedno ni priznala zločinov, se opravičila prizadetim in vrnila pobitim časti in dobrega imena. Še vedno ni ponudila roke sprave. Edina rešitev je zato zmaga na volitvah, je poudaril Stane Šterbenk, seveda zmaga tistih ljudi, ki se v volilnem programu zavzemajo za pravično rešitev odprtih vprašanj polpretekle zgodovine.

Množica na Teharjah

Prireditveni del proslave je lepo predstavila **ga. Zgonc Marija**.

Pesem: "Ko so fantje proti vasi šli", je doživeto zapel operni pevec **Ivan Arnšek**. Slovesnost so pevci celjske dekanije in ljudstvo zaključili z večno lepo: "Oče, mati, bratje in sestre..."

Veliki Šmaren

Na dan Velike maše, 15. 8. je bila darovana sv. maša za padle in pomorjene domobrance v Št. Juriju. Č. gospod župnik Anton Hostnik je navzoče, posebno pa svojce pokojnih ganil v dno duše.

"Žalosti in bolečine se ne da pozabiti. Tolaži nas, da so naši pokojni v miru. Nesrečni pa so prav gotovo tisti, ki so si nakopali krivdo zločina pred narodom in Bogom"

Č. gospod župnik je v svojem nagovoru poleg Marijinega vnebovzjetja omenil tudi žrtve, ki so v molitvi odpuščale svojim krvnikom.

Primerna za to praznovanje, sta bili obe mašni berili, ter lepo, ubra-

no petje pod vodstvom zborovodje Ivana Jakoba.

Pričakovali smo, da bo somaševal lanskoletni zlatomašnik č. g Rudi Borštnik, ki je bil prav ta čas na letnem oddihu pri sorodnikih v Št. Juriju. Na spominski plošči so napisana tudi imena njegovih sošolcev.

Globoko ganjeni in polni spoštovanja do žrtev, so ljudje odhajali od sv. maše.

Št. Jurij - Grosuplje. Spomenik pomorjenim.

Franc Doblekar

Zlata poroka

Ga. Lea in dr. Peter Urbanc sta praznovala svojo zlato poroko.

Šele sedaj nam je prišla na uho slavnostna novica. Pozno, vendar ne prepozno "cuando la dicha es buena."

Ga. Lea in dr. Peter Urbanc sta kljub visoki izobrazbi in svetovni razgledanosti, ostala skromna. Njihovo nepisano geslo je pomoč rojakom in napredek politični in gospodarski, slovenske domovine.

Prijatelja Petra povsod najdemo v referatih, analizah kritikah, komentarjih, poročilih ob katerih ga njegova zvesta družica Lea spremlja in bodri.

Draga slavljenca! Naj dobri Bog blagoslovi vajino delo za slovenstvo in vajino vsestransko pomoč ter vama nakloni še v naprej zdravja, uspeha in blagostanja. Čestitamo!

Vajini prijatelji.

Ivan Bambič

Je pri osemdesetih letih čil in zdrav, kot se spodobi za Domobranca.

Rojen je bil v ponosnem Št. Jerneju. Ko je zapustil osnovnošolske klopi se je šel učiti mesarskega poklica.

Toda še ni dokončal v svoji stroki. Nemirni čas komunistične revolucije tudi v lepi Št. Jernejski dolini, ga je prisilil, da se je odločil, kar je razlagal in trdil Pirkovič, ali kar mu je velevala narodna zavest in verska vzgoja.

Kot 19. letni mladenič se je pridružil nacionalni ilegali na Krki pri Novem mestu. Redki so še iz te prve grupe, ki je prižgala bakljo svobode v Gorjancih in pribila okupatorju in komunistom: Ne damo se!

Ivan se s ponosom spominja tistih dni. Dolgih stražarskih ur, stalnih patrolj, prazne čutarice, drobtin mokrega koruznega kruha med krhlji in patroni v umazanem nahrbtniku in maršev tistih dolgih maršev v neprespanih nočeh. Bilo je težko, vendar bilo je lepo, ker je gorela idealna mladost za domovino. Če bi bilo treba in mogoče, še enkrat bi šel na tako pot!

Grčaric ni doživel, ker se je na vabilo pridružil vaškim stražarjem v domačem kraju.

Pozneje kot domobranec je služil na več krajih Dolenjske, dokler ni bil poklican v Ljubljano na podoficirski tečaj, kjer je dosegel čin narednika.

Šel je skozi Vetrinje, kjer se je čudežno rešil vračanja. Končno je prišel v Špittalsko taborišče od koder se je čez leta izselil v Ameriko.

V Milwaukeeju si je z ženo Mariko ustvaril lep in prijeten dom.

Čeprav ima naš Ivan osemdeset let, ne zna držati križem rok. Vedno je pripravljen za delo pri društvu Triglav.

Umetniško izurjen je v rezbariji, ki nenehno ustvarja različne figure in skupine, ki z pomočjo vetrnice oživijo. O njegovem mojstrskem ustvarjanju je zanimivo poročala ameriška revija "Midwest Living."

Dragi Ivan! Vsi, ki te poznamo, Triglavani, posebno pa vsi preživeli domobranci, Ti iz srca kličemo: "Kolkr' kaplic tolko let..."

Bog te živi in ohrani nam še dolgo, dolgo, Ti zvesti domobranec!

Taborjanka iz Milwaukee-ja.

ODŠLI SO

Franček Gorenšek

Je vse prekmalu nas zapustil. Kruta bolezen je bila neizprosna.

Franček je bil rojen v Gotovljah leta 1924, v glasbeno nadarjeni družini.

Kot mlad študent je spoznal komunistično masko OF, ki je skrivala krvavo revolucijo.

Po vojni je študiral gradbeno inženirstvo, ter solo petje na univerzi v Bologni, Madridu in Rimu.

1951 se je poročil z lepo učiteljico Julko Rijavec s katero sta pozneje emigrirala v Cleveland.

Franček se je zaposlil pri Cleveland Twist Drill Co. Istočasno pa je študiral na Case Institute of Technology, kjer je prejel diplomsko gradbenega inženirja in to Summa Cum Laude.

Franček je sodeloval kot solist s svojim odličnim tenorjem pri zboru Korotanu, cerkvenemu zboru Lira in Glasbeni Matici.

Pozneje je prevzel vodstvo Korotana in ostal njegov dirigent 16 let. Pod njegovim vodstvom je zbor gostoval med Slovenci v Washingtonu, Torontu, Chicagu, Pfiladelphiji, na Kroškem in Primorskem.

Napisal in uglazbil je čudovito lepo domobransko: "Mi slovenski smo vojaki."

Kot dirigent Korotana je Franček nam zapustil bogato dediščino petja in glasbe. Njegova smrt je pustila občutno praznoto v slovenski skupnosti v Clevelandu.

Pogreb dragega pokojnika je bil 30.maja na pokopališče Vernih duš v Chardon.

Naše globoko sožalje soprogi Julki, hčerki Metki sinovoma Milanu in Tomažu, ter vnukinjam.

Odpočij se dragi Franček v deželi Svobode. Spomin nate bo živel dokler bomo živeli Tvoji prijatelji in Tvoji dragi.

Zveza DSPB -TABOR

Tiskovni sklad

Za tiskovni sklad:

Šparovec Jelka	\$ 30.-
Burjes Lojze	\$ 50.-
Štepec Slavko	\$ 30.-
Vrhovnik Vinko	\$ 20.-
Mohar Lojze v spomin na Domobrance Loškega p.	\$ 30.-
Grum Jakob	\$ 30.-
Vogel Tone	\$ 10.-
Tomšič Francka	\$ 5.-
Zupan Janez	\$ 10.-
Koritnik Dragica v spomin V spomin na moža Toneta	10.-
Rupnik Franci	\$ 10.-
Dr. Jože Meršol	\$ 10.-
Virant Frank	\$ 5.-
Gregorič Lojze	\$ 10.-
Bizjak Jože	\$ 40.-
Bojc Poldi v spomin na Moža Jožeta	\$ 30.-
Zajec Karel	\$ 30.-
Rev. Mirko Kozina	\$ 60.-
Jože Kovačič	\$ 5.-
Frank Mavsar	\$ 30.-
Kramar Ivan C	\$ 25.-
Mlakar Marija v spomin na očeta Jožeta Kastelic C	\$ 10.-
Koščak Franc C	\$ 25.-
Žuuer Ana C	\$ 15.-
Berkopec Barbara v spomin Na pojnega moža C	\$ 20.-
Platnar Janez C	\$ 5.-
Zidar Franc C	\$ 30.-
Pust Jože C	\$ 40.-
Kastelic Ludvik C	\$ 10.-
Bavdek Anton C	\$ 50.-

Kuk Avguštin C	\$ 25.-
Palčič Marija v spomin na pok. moža Janeza C	\$ 20.-
Matašič Ljudmila v spomin na pok. brate Jožeta in Francka C	\$ 50.-
Marija Mišmaš Glivar C	\$ 50.-
Šalihar Emilija C	\$ 60.-
Potočnik Blaž C	\$ 50.-
Šivic Lilian	\$ 30.-

Rožmanov dom

Štepec Slavko	\$ 30.-
Katica Drev v spomin Na moža Vilija	\$ 25.-
Vodišek Marija	\$ 10.-
Sterle Martin	\$ 66.-

Mecenski dar

Tiskovni sklad

Seljak Tone, v spomin vseh pokojnik domobrancev C	\$ 145
--	--------

Rožmanov dom

Kolman Mari	\$ 100.-
Pust Jože	\$ 100.-
Pogačar Jože in Ema	\$ 333.-
Ziernfeld Henry in Francka	\$ 666.-
Neimenovani rojaki v Kanadi	\$ 1.435.-

Prisrčna hvala vsem darovalcem. Bog povrni vsem v sreči, uspehu in zdravju!

TABOR je glasilo Združenih slovenskih protikomunistov.

TABOR je last zveze DSPB - Tabor

Mnenje Tabora predstavljajo članki, ki so podpisani od Glavnega odbora.

Tabor izdaja konzorcij.

Urejuje in odgovarja uredniški odbor glasila.

• • •

TABOR is the voice
of the Confederation of the United Slovene Anticommunists.

• • •

TABOR es el órgano
de la Confederación de los Anticomunistas Eslovenos Unidos.

• • •

NAROČNINA (letna):

Za Slovenijo 5.000 SIT.

Za vse druge države 20 USA dolarjev.

• • •

***Dopise, članke, poročila in nakazila
pošiljajte na naslov konzorcija:***

Ivan Korošec,

Štula 23

1210 Ljubljana Šentvid

Slovenija.

E-mail: ivankorosec@hotmail.com

**"Kjer rod je moj,
kjer sin je tvoj,
tam si, Slovenija!"**

(M. Kremžar)

**Rio de Janeiro
Brazilija**